

Nacionalno poročilo 2018 o stanju na področju prepovedanih drog (podatki za leto 2017 in prvo polovico 2018)

Konoplja je najbolj razširjena droga med prebivalci Slovenije, še posebej med mladimi. Po podatkih raziskave Z zdravjem povezana vedenja v šolskem obdobju (HBSC 2018), ki je bila v letu 2018 prvič izvedena tudi med 17-letniki, je skoraj vsak drugi 17-letnik (42,5 %) že kdaj v življenju poskusil konopljo, fantje (44,5 %) v višjem odstotku kot dekleta (40,5 %). Skoraj 4 % 17-letnikov pa je poročalo o redni uporabi konoplje.

Po podatkih raziskave MOND 2017, narejene med dijaki, ki se udeležujejo maturantskih izletov, sta slabi dve tretjini (64,4 %) dijakov že kdaj v življenju poskusili konopljo. Primerjava z raziskavo, narejeno pred desetimi leti (MOND 2007: 46,6 %), kaže porast razširjenosti uporabe konoplje med dijaki, ki se udeležujejo maturantskih izletov.

Konoplja je prepovedana droga, s katero je bilo povezanih največ zastrupitev (59), ki so jih v letu 2017 obravnavali v Centru za klinično toksikologijo in farmakologijo, UKC Ljubljana.

Konoplja je na drugem mestu po vzroku za vstop v zdravljenje zasvojenosti, in sicer tako med tistimi, ki vstopajo v zdravljenje prvič, kot med tistimi, ki vstopajo v zdravljenje prvič ali ponovno. Značilnosti uporabnikov konoplje, ki so prvič vstopili v zdravljenje v letu 2017: večina (92 %) je bila moških, žensk je bilo le 8 %, povprečna starost ob prvi uporabi konoplje je bila 16 let, povprečna starost ob vstopu v zdravljenje je bila 26 let.

Slovenija ostaja samooskrbna država glede prepovedane droge konoplja. Policija je v letu 2017 odkrila 78 prirejenih prostorov za gojenje konoplje ter zasegla več kot 10.000 bilk konoplje in 88 kg suhe konoplje.

Pa tudi sicer je konoplja med prepovedanimi drogami na prvem mestu po številu zasegov in po količini zasežene droge.

Cena za gram konoplje se v zadnjih letih ne spreminja, se pa povečuje vsebnost THC tako v rastlinskem materialu, kot v smoli/hašišu.

Stimulativne droge: kokain in ekstazi sta najbolj razširjeni stimulativni drogi med prebivalci Slovenije; razširjeni sta med mladimi, v nočnem življenju in med uporabniki nizkopražnih programov.

Po podatkih raziskave Z zdravjem povezana vedenja v šolskem obdobju (HBSC 2018) je 4,6 % 17-letnikov že kdaj v življenju uporabilo ekstazi in 4,1 % 17-letnikov kokain. Raziskava o vsebnosti drog v odpadnih vodah v Ljubljani je pokazal prisotnost vseh stimulativnih drog z izjemo metamfetamina. V

primerjavi z drugimi evropskimi mesti so rezultati za Ljubljano pokazali precej visoko porabo kokaina in tudi ekstazija. Kokain je razširjen tudi med uporabniki nizkopražnih programov, saj sta slabi dve tretjini (61,3 %) uporabnikov poročali, da sta v zadnjem letu uporabili kokain.

Kokain je na drugem mestu po številu zastrupitev (49), ki so jih v letu 2017 obravnavali v Centru za klinično toksikologijo in farmakologijo, UKC Ljubljana. Je tudi na drugem mestu po številu smrti zaradi drog, in sicer je v letu 2017 zaradi kokaina umrlo 14 ljudi. Kokain je na tretjem mestu po vzroku za vstop v zdravljenje, in sicer tako med tistimi, ki vstopajo v zdravljenje prvič, kot med tistimi, ki vstopajo v zdravljenje prvič ali ponovno.

Kokain je na tretjem mestu po številu zasegov in na drugem mestu po količini zasežene droge. Cena kokaina na črnem trgu se v zadnjih letih ne spreminja, se pa povečuje njegova čistost. Povečuje se tudi vsebnost MDMA v ekstazi tabletah.

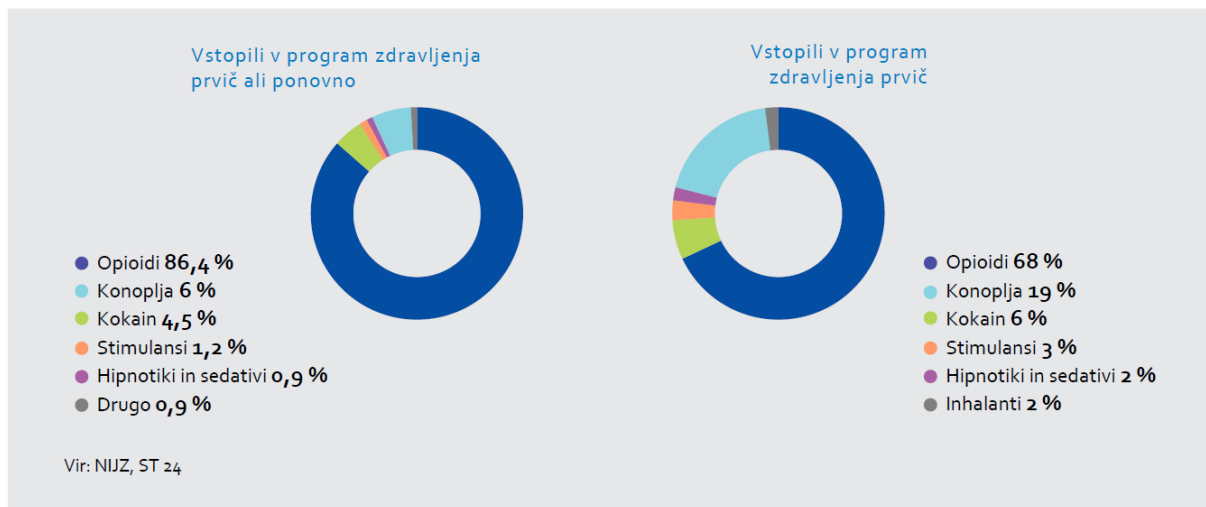
Heroin in drugi opioidi: uporaba heroina in drugih opioidov je značilna predvsem za uporabnike nizkopražnih programov. Podatki ankete o uporabi prepovedanih drog v tej ciljni skupini kažejo, da je v zadnjem letu heroin uporabilo 58 % uporabnikov nizkopražnih programov, substitucijska zdravila pa 88 % uporabnikov. Večina (81 %) tistih, ki so uporabljali heroin, so ga injicirali.

Ocena visokotvegane uporabe opioidov za leto 2017 je znašala 4873 visokotveganih uporabnikov opioidov, kar predstavlja 3,5 uporabnika na 1000 prebivalcev v starostni skupini 15–64 let. Razširjenost visokotvegane uporabe opioidov v zadnjih letih ostaja stabilna.

Heroin in drugi opioidi ostajajo ključni vzrok za vstop v zdravljenje, tako med tistimi, ki v zdravljenje vstopajo prvič, kot med tistimi, ki v zdravljenje vstopajo prvič ali ponovno. Heroin je na tretjem mestu po številu zastrupitev (26), ki so jih v letu 2017 obravnavali v Centru za klinično toksikologijo in farmakologijo, UKC Ljubljana. S heroinom je povezano največje število smrti zaradi prepovedanih drog, in sicer je v letu 2017 zaradi heroina umrlo 18 ljudi.

Heroin je na drugem mestu po številu zasegov in na tretjem po količini zasežene droge.

Slika 1: Odstotek uporabnikov, ki so vstopili v program zdravljenja, po glavni drogi, 2017

Socialnovarstveni programi

Po podatkih Inštituta RS za socialno varstvo je v letu 2017 delovalo 8 nizkopražnih programov, v katere je bilo vključenih 11.260 uporabnikov (vključno z DrogArtom – preventivno delo). V 16 enot dnevne oblike obravnave je bilo vključenih 3.136 uporabnikov. V tri terapevtske skupnosti je bilo vključenih 46 uporabnikov, v dve zavetišči in eno varno hišo pa 106 uporabnikov. V 11 enot s področja reintegracije (bivanje, stanovanjske skupine in komune) pa je bilo vključenih 182 uporabnikov.

Zamenjava sterilnega pribora za injiciranje

Število izdanih igel in brizg v programih zamenjave sterilnega pribora od leta 2015 narašča, v letu 2017 je bilo izdanih 578.926 igel in brizg. Prav tako v zadnjih letih naraščajo stiki z injicirajočimi uporabniki drog, v letu 2017 je bilo zabeleženih 23.687 stikov z 2.271 različnimi uporabniki (158 uporabnikov je bilo novih).

Javni izdatki

Reševanju problematike prepovedanih drog je bilo v letu 2017 namenjenih 10.420.374,85 evrov (0,03 BDP). Od tega je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije v letu 2017 za delovanje Centrov za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog ter za zdravila in vse materialne stroške v zvezi z nadomestnim zdravljenjem odvisnosti (substitucijskimi zdravili) namenil skupno 4.942.000,00 €. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pa je za programe na področju zasvojenosti s prepovedanimi drogami namenilo sredstva v višini 3.264.467,70 €

Tabela 1: Zbirni podatki porabljenih sredstev za področje prepovedanih drog v letu 2017

Financer	Znesek (€)
Občine	
Sofinanciranje programov na področju drog (150 občin od 212)	1.119.854,87
FIHO	
Programi na področju prepovedanih drog	225.865,30
Urad za mladino	
Programi organizacij na področju mladinskega dela	55.687,00
ZZSZ	
Delovanje Centrov za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog, vključno s stroški substitucijskih zdravil	4.942.000,00
ZZSZ	
Nakup materiala za varno injiciranje drog	149.000,00
MZ	
Reševanje problematike drog	426.428,00
MDDSZEM	
Socialnovarstveni programi na področju prepovedanih drog	3.264.467,00
MNZ	
Izvajanje preiskovalnih ukrepov in materialno-tehnična oprema policije	237.073,98
Skupaj	10.420.376,85

***

Služba za komuniciranje

Nacionalni inštitut za javno zdravje

Trubarjeva 2, SI-1000 Ljubljana

Telefon: 01 2441 494, 01 2441 579

pr@nijz.si

www.nijz.si

[Podatkovni portal NIJZ](#)

